

In Wemmel gingen de kinderen zelf aan de slag met bouwmaterialen. De betonknutselwerkjes van deze kleuters werden verkocht ten voordele van een grotere school. © Sint-Jozefsschool

Krap in de klas, bank op de gang?

Scholen wachten jaren op geld om plaatstekort op te lossen en oude gebouwen te vernieuwen

- ▶ Veel scholen willen bijbouwen, maar de budgetten zijn beperkt
- ▶ Dit jaar worden dossiers behandeld die tien jaar op de wachtlijst staan
- ▶ Dienst Investerings voor Katholiek Onderwijs geeft herstellingen om te overleven noodgedwongen voorrang

Jozefien VAN HUFFEL

Stel: u zoekt een oplossing voor het groeiende aantal leerlingen dat uit uw verouderde school barst. Een nieuw gebouw? Dan moet u subsidies aanvragen, want met de werkingstoelage krijgt u het niet betaald. Maar wist u dat het jaren kan duren alvorens uw dossier wordt goedgekeurd?

Dirk Vanstappen van de Dienst voor Investerings van het Katholiek Onderwijs (DIKO), die scholen helpt bij het opstellen van dossiers over en het plannen van bouwwerken, maakt een rekenaarsrekening: „Toen ik in 1988 be-

gon, wachtte je zes maanden. In 1999 hoorden scholen dat het vier jaar zou duren, maar dat bleek fout. Ze waren wél bezig met dos-

„In de solden kocht ik al meubels voor het nieuwe gebouw. Ze staan voorlopig in mijn huiskamer.”

siers van vier jaar eerder. Dit jaar pas is het aan die van 1999, en als het zo doorgaat, blijven dossiers van 2009 nog dertig jaar liggen.”

Waar komen de centen vandaan?

Scholen bouwen en verbouwen kost geld, en dat moet ergens vandaan komen. Daar het budget van de overheid voor scholenbouw te beperkt was, keurde het Vlaamse Parlement in 2006 het decreet over een alternatieve financiering goed. AGION, het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, is verantwoordelijk voor het opvolgen van de projecten die gebruik maken van deze alternatieve, private financiering.

„Met de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur streeft de Vlaamse overheid via de DBFM-vennootschap, wat staat voor Design, Build, Finance and Maintain (ontwerp, bouw, financiering en onderhoud, *n.d.r.*) naar een investering van 1 miljard euro”, legt Peggy De Tollenaere van AGION uit. „Bij de investering gaat er aandacht naar rationeel energiegebruik en architecturale kwaliteit.”

Intussen werd een private partner geselecteerd uit de offertes. Het werd het partnerschap Fortis Bank - Fortis Real Estate. „We begonnen in 2008 ook al met drie proefprojecten, in Genk, in Sint-Niklaas en in Londerzeel”, vervolgt De Tollenaere. „Hun opdracht was het zoeken van een archi-

tect voor het voorontwerp. Eens deze fase doorlopen, kan de vergunningsaanvraag worden ingediend.”

De inrichtende macht van de school blijft de uiteindelijke beslisser. Bij een contract stelt de vennootschap gedurende dertig jaar de nieuwe of vernieuwde gebouwen ter beschikking van de school. In ruil hiervoor betaalt de school een vergoeding.

„Een voordeel van deze regeling is dat de vennootschap instaat voor het onderhoud op lange termijn”, benadrukt de medewerkster van AGION. „Dit levert duurzamere gebouwen op. Een ander voordeel is de bundeling van procedures, wat de totale prijs behoorlijk drukt.”

„De reeds 256 aanvaarde projecten werden gerangschikt. 211 daarvan kunnen binnen het bestek van de vooropgestelde 1 miljard euro worden uitgevoerd”, besluit De Tollenaere. „De overige 45 staan nu op een reservelijst, voor het geval een geselecteerde school afhaakt. Ook werden een aantal modelprojecten uitgekozen. Zij staan model voor ‘de school van de toekomst’, zowel op onderwijskundig, bouwkundig als maatschappelijk vlak.” (TH)

Alle bouwwerken op de wachtlijst samen staan vandaag voor 1,7 miljard euro subsidies. DIKO krijgt dit jaar 150 miljoen euro. „Het meeste besteden we aan dringende onderhoudswerken, herstellingen om te overleven. Een lekkend dak, ramen die niet sluiten”, zegt Vanstappen. „Het surplus gaat naar de wachtlijst. In 2009 kondigde de minister een eenmalige inhaaloperatie aan (zie kader, *n.d.r.*), maar er moet ook meer geld in het gewone systeem worden gepompt om gelijke tred te houden met de wachtlijst.”

De huidige problemen zijn te wijten aan jaren van onderinvestering in de gebouwen van het katholiek onderwijs. „De werkingstoelagen zijn amper voldoende om kwalitatief onderwijs te bieden. En dus kiezen pedagogen logischerwijs voor investeren in de leerlingen.” Dat eist nu zijn tol. „Gebouwen hebben nu eenmaal een beperkte levensduur. Bovendien tellen de grootsteden, nadat gezinnen er jarenlang wegtrokken, opnieuw meer kinderen, maar met de mensen verdwenen de scholen”, zegt Vanstappen. „Ook stegen de eisen die we aan een schoolgebouw stellen mee met die voor onze huisvesting.”

Gebrek aan geld leidt tot creatieve oplossingen. Zoals in de Sint-Jozefsschool in Wemmel, die met haar bouwproject de creativiteitsprijs van Unizo Ondernemende School won. Vorig jaar verschenen de juffen er op 1 september met bouwvakkershelm en stenen. „De laatste vier jaar kwamen er vier klassen bij”, vertelt directrice Karien Roels. „De opslagruimte bij de refter werd creatief lokaal, want in het oude zit een

klas De lerarenkamer gaven we op, en het vierde leerjaar zit al jaren in de Chirolokalen. Dit is het laatste jaar dat het lukt, volgend jaar is een oplossing echt nodig.”

Niet enkel voor de kinderen is er plaats nodig. In het bureau van directrice Karien staan de speelgoedbakken opgestapeld, en het materiaal voor kleinere klussen zit in haar ladenkast. „Als je concreet werkt zoals wij, heb je veel materiaal nodig. Maar waar zet je het?”, lacht ze. „Ik kocht me een grotere auto om alles af en aan te voeren. Voor ons nieuwe gebouw kocht ik in de solden nieuwe meubels, maar nu het pas klaar is in oktober, zit ik met twaalf fauteuils in mijn huiskamer.”

De school kon een leegstaand pand vlakbij aankopen, De Hui-zekes. Voor de verbouwingen krijgt ze subsidies, maar ook de leerlingen droegen hun steentje bij. „We werkten het hele jaar op het thema bouwen, en tijdens een zogenaamde Werfdag knutselden de kinderen vanalles in elkaar met bouwmaterialen. De timmerwerkjes, schilderijen uit muurverf en in beton gedompelde knuffels werden verkocht ten voordele van De Hui-zekes.”

Binnenkort vinden een aantal klassen, een polyvalente zaal en wat kantoren al onderdak in De Hui-zekes. „We willen er nog een stuk aanbouwen. Daarvoor staan we al vier jaar op de wachtlijst, maar het zal nog lang duren”, legt de directrice uit. „Dat is eigenlijk schandalig, je steekt er zoveel tijd in om een project op te starten... Het maakt mensen moedeloos, zeker bij een nijpend probleem. In de gang zitten zie ik niet zitten. Er zijn dus echt scholen waar de directie op de gang zit hé!”

Advertentie

Schoenendoosactie 2009

Operation Christmas Child is de grootste schoenendoosactie ter wereld. Versier en vul een schoenendoos met schoolspullen, toiletartikelen en speelgoed dan maken we samen acht miljoen arme kinderen blij!

Het delen van je rijkdom is delen in de blijdschap van elk kind dat een schoenendoos krijgt. Met een mooi cadeau aan een arm kind geven we een stukje van Gods liefde door.

In de landen waar dat mogelijk is, wordt naast de schoenendoos een boekje met het evangelie in hun eigen taal uitgedeeld.

Doe-mee!

Iedereen, jong en oud, kan meedoen met de schoenendoosactie.

Bel of mail ons voor materialen of informatie:

Tel.: 014-63 26 97 (fam. Giampietro) famgiampietro@telenet.be

Actie4Kids

Geven maakt je rijk!

www.actiekids.be

Giffen zijn welkom op Fortisbanknr.: 001-4326394-76
t.n.v. Samaritan's Purse NL Ermelo - Nederland